

Saksframlegg

Landbruks- og matdep	
Saksnr:	2006100143-197
Mottatt:	22 MAI 2006 MP/ADD
Utsatt:	MBB 713
Kopert:	Avekt:

FORSLAG TIL ENDRING AV LOV OM VETERINÆRER OG ANNET DYREHELSEPERSONELL

Arkivsaknr:	06/523	Arkiv:	K2-V50
Saksbehandler:	Bjarne Lund		

Saksgang:	Møtedato:	Saksnummer:
Ressurskomitéen	11.05.2006	028/06

RÅDMANNENS INNSTILLING:

Rindal kommune stiller seg ikke negative til at ansvaret for veterinærdekning og veterinærvakt på sikt overføres til kommunene.

Imidlertid vurderer vi det slik at hensynet til andre oppgaver kommunene i dag bør ha fokus på, samt de utfordringer og uklarheter vi har pekt på i saksframlegget, taler for at vi ikke ser det som fornuftig at kommunene overføres dette ansvaret nå.

11.05.2006 Ressurskomitéen

Behandling i møte:

Tore Simonset fikk velferdspermisjon og deltok ikke under behandling av sak 28.

- Forslag fra SP-gruppa:

Rindal kommune mener at staten fortsatt skal ha det overordna ansvaret for å sikre en landsdekkende dyrehelsetjeneste.

Før kommunene overtar ansvaret må det foretas en økonomisk konsekvensutredning slik at det kan gis garanti for at overføringene fra staten vil dekke det som kommunene anser som et tilfredstillende veterinært tilbud.

Avstemning:

Forslaget fra SP-gruppa fikk 8 stemmer. Rådmannens innstilling fikk 0 stemmer.

RE-028/06 VEDTAK:

Rindal kommune mener at staten fortsatt skal ha det overordna ansvaret for å sikre en landsdekkende dyrehelsetjeneste.

Før kommunene overtar ansvaret må det foretas en økonomisk konsekvensutredning slik at det kan gis garanti for at overføringene fra staten vil dekke det som kommunene anser som et tilfredstillende veterinært tilbud.

Vedlegg: Høringsforslag.

BAKGRUNN

Landbruks- og matdepartementet (LMD) har i brev av 15. februar 2006 (ref 200600143) sendt på høring forslag til endring av dyrehelsepersonelloven hvor formålet med lovendringen er at ansvaret for veterinærdekning og veterinærvakt i alle deler av landet overføres fra staten til

kommunene. Begrunnelsen fra LMD er bl.a. at departementet er opptatt av at bestemmelser som angår tilgjengelighet av tjenester for brukerne forvaltes så nær brukerne som mulig.

Innledningsvis peker Landbruks- og matdepartementet også på at det er et svekket økonomisk grunnlag for veterinærtjenesten, pga strukturendringer i jordbruket med nedgang i antall gardsbruk i drift, samt forbedringer i dyrehelsen som igjen har redusert antall veterinærbehandlinger. Svekket økonomisk grunnlag for klinisk veterinærtjeneste gjør det mindre attraktivt for veterinærer å etablere seg i flere distrikter.

For å møte denne utfordringen satte Landbruksdepartementet i mars 2004 ned et utvalg (Sagelvmo-utvalget) som blant annet skulle vurdere hvordan en for veterinært personell kan bidra med offentlige virkemidler, slik at tilfredsstillende veterinærdekning kan opprettholdes i aktuelle områder:

“ Utvalget mener at de utfordringer en står overfor med hensyn til å få en tilfredsstillende veterinærdekning i alle deler av landet best kan løses ved at tilgang på kliniske veterinærtjenester gjøres til et kommunalt ansvar. Utvalget tilrår derfor at kommunene gis ansvar for at det finnes en tilfredsstillende veterinærdekning. Utvalget mener det i den sammenheng vil være nødvendig at også det statlige ansvaret for den kliniske veterinærvakten legges til kommunal sektor ”

Staten har i dag et ansvar for å organisere og finansiere klinisk veterinærvakt på kveld, natt og i helger og høytider. Den kliniske veterinærvakten har i praksis ikke omfattet akvakultur i industrielt oppdrett og det vurderes heller ikke som aktuelt at fremtidige ordninger skal ta hånd om behovene i oppdrettsnæringen. Det vil derfor kun være en generell klinisk vaktordning som kan ta hånd om både dyr i landbruket, samt hobby- og kjæledyr, som vil være i drift når kommunene overtar ansvaret.

Ansvar for tiltak mot smittsomme dyresykdommer og oppfølging av dyrevernsaker følger av annet lovverk (matloven og dyrevernloven). Forvaltning av disse oppgavene omfattes ikke av den foreslåtte ansvarsoverføringen og vil fortsatt bli ivaretatt av Mattilsynet. Veterinærer har en generell plikt til å rapportere til Mattilsynet om smittsomme sykdommer som de kommer over i sitt virke.

Endringsforslaget innebærer at ansvar for nødvendige tiltak for tilgjengelighet av tjenester fra dyrehelsepersonell legges til kommunal sektor og omfatter hele landet. Kommuner i de områder der det markedsmessige grunnlaget for veterinær virksomhet ikke er tilstrekkelig, må etablere ordninger som sikrer tilfredsstillende tilgang på tjenester fra dyrehelsepersonell. Samtidig overføres ansvaret for klinisk veterinærvakt til kommunal sektor.

Sagelvmo – utvalget skrev følgende om lokal tilpasning og interkommunalt samarbeid:

“ Arbeidsgruppen mener de enkelte kommunene vil være de beste til å vurdere hvordan tilfredsstillende klinisk veterinærdekning skal opprettholdes i området. Arbeidsgruppen mener derfor at kommunene bør gis stor frihet i hvordan de velger å benytte de økonomiske midlene som stilles til rådighet. Eksempelvis kan det tenkes tilsatt kommuneveterinærer i hele eller delte stillinger i noen kommuner, mens andre kommuner ser det som mest hensiktsmessig å yte driftstilskudd til veterinærer i området. I tråd med de eksisterende veterinærområder bør de respektive kommuner oppfordres til et utstrakt interkommunalt samarbeid for å best mulig utnytte de økonomiske ressurser som gjøres tilgjengelig for klinisk veterinærtjenester. ”

Landbruks- og Matdepartementet foreslår også at det ikke lenger lovfestes en hjemmel til å pålegge veterinærer plikt til å delta i vaktordning. I den grad kommunene vurderer det som nødvendig å sikre at veterinærer vil delta i en vaktordning, kan dette mer hensiktsmessig løses ved at dette avtales mellom kommunen og aktuelt personell. Kommunene må få en mest mulig fleksibel ordning for å kunne tilpasse ordningene til lokale forhold. Når det ikke lenger er en lovbestemmelse som gir anledning til å pålegge vaktplikt, bortfaller også de argumentene som taler for lovfesting av forhandlinger om organisering og godtgjøring av vakt deltakelsen.

I stedet for detaljerte regler om klinisk vakt, er en overordnet ansvarsbestemmelse å foretrekke i følge departementet. Kommunene står da fritt til å vurdere om de ønsker en avtaleregulering av elementer i vaktordningen eller om de ønsker å tilby veterinærene den godtgjørelsen for deltakelse som er aktuell etter de lokale forholdene. Dette mener departementet det ikke er nødvendig å lovfeste. Departementet foreslår derfor at den lovbestemmelsen som spesifikt regulerer klinisk vakt oppheves. De hensynene vaktordningen skal ivareta, omfattes av det ansvaret kommunene foreslås gitt etter ny § 3a. til å sørge for tilfredsstillende tilgang på tjenester fra dyrehelsepersonell.

ØKONOMISKE OG ADMINISTRATIVE KONSEKVENSER

Dyrehelsepersonellet yter sine tjenester til brukerne som selvstendig næringsdrivende. For å utjevne kostnadene mellom husdyrbrukere som benytter veterinærtjenester, er det i jordbruksavtalen etablert en tilskuddsordning for reiseutgifter/ skyssgodtgjørelse til veterinærer.

De økonomiske og administrative kostnadene for kommunene av det nye lovpålagte ansvaret er derfor knyttet til tiltakene som må iverksettes for å sørge for tilgjengelighet av de aktuelle tjenester for brukerne. På det tidspunktet Sagelvmø-utvalget arbeidet med veterinærordningen brukte kommunene mellom 5-10 mill kroner til ulike tiltak for å sikre tilgang på kliniske veterinærtjenester.

Det er i 2006 budsjettet med nær 80 mill. kroner til vaktordninger for veterinærer postert på statsbudsjettets kapittel 1115 post 70. Departementet anser at det vil være nødvendig med en moderat økning for å få en ordning for klinisk veterinær vakt som oppleves som tilfredsstillende/ forsvarlig.

Både administrasjon av ansvaret for å bidra til en tilfredsstillende tilgang på tjenester fra dyrehelsepersonell og administrasjon av en vaktordning for dyrehelsepersonell, vil gi en del administrative kostnader for kommunene. Samtidig vil Mattilsynet bli fritatt fra det ansvaret de har for å administrere dagens vaktordninger for veterinærer. Mattilsynet har anslått sine årlige administrasjonskostnader til 0,5 mill. kroner. Det tas sikte på at nødvendige administrative kostnader i kommunene skal kompenseres i forbindelse med ansvarsreformen.

Regjeringen har en ambisjon om at alle nye oppgaver som pålegges kommunal sektor skal være fullfinansiert.

Landbruks- og matdepartementet tar sikte på at både midlene til klinisk veterinær vakt og midler knyttet til det nye ansvaret for tilgang på tjenester fra dyrehelsepersonell skal innlemmes i rammetilskuddet til kommunene, evt. etter øremerking av tilskuddet i en overgangsperiode. De økonomiske sidene av ansvarsreformen vil bli nærmere omtalt i kommuneproposisjonen som legges fram våren 2006.

Departementet vil i samarbeid med KS beregne de administrative og økonomiske konsekvenser for kommunene, men ser gjerne at høringsinstansene kommenterer disse forholdene spesielt.

VURDERING

Felles uttale fra kommunene Rindal, Surnadal og Halså.

Kommunene Rindal, Surnadal og Halså er i prinsippet enig i at ansvaret for tjenester som den enkelte innbygger eller næringsaktør har bruk for i hverdagen, forvaltes så nær brukerne som mulig.

Vi stiller oss derfor ikke negative til at veterinærdekning og veterinærvakt på sikt overføres fra staten til kommunene.

For distriktet Halså, Surnadal og Rindal vil det, uansett hvem som har ansvar for tjenesten, være hensiktsmessig å videreføre en samarbeidsordning mellom veterinærene i de tre kommunene.

Utfordringer med en eventuell nyordning:

- ❑ Ansvaret for tilfredsstillende veterinærdekning og vaktordning kan bli en vanskelig utfordring fremover, ikke minst økonomisk. Nedgang i antall gårdsbruk, bedre dyrehelse og dermed nedgang i brukerbetaling må kompenseres økonomisk ved offentlige midler dersom en skal få tilstrekkelig veterinærdekning.
- ❑ Det er ikke utarbeidet et utkast til fordelingsnøkkel mellom kommunene i høringsutkastet, og det er heller ikke bestemt en økonomisk ramme. Før kommunene kan si ja eller nei til å påta seg ansvaret må det utredes og fremvises hvordan den økonomiske fordelingen av midlene til kommunene blir.
- ❑ Fordelingen må være i tråd med formålet med ordningen om å sikre tilfredsstillende veterinærdekning i hele landet. Kommuner med stor befolkningstetthet vil ha mindre behov for statlige overføringer mht. veterinærdekning enn distriktskommuner med lange avstander.
- ❑ Utvalget foreslår å fjerne de nåværende regler om tilgang på klinisk vakt, noe som forutsetter forhandlinger med veterinærene om nye ordninger. Slike forhandlinger vil kreve både faglig og taktisk kompetanse den enkelte kommune kan ha vanskelig for å skaffe. I tillegg er det kalkulert med en svært lav kostnad til administrasjon av ordningen.
- ❑ Etter mange år med trang økonomi, sliter mange kommuner med å finne gode løsninger for den tjenesteproduksjonene og de forvaltningsoppgavene de alt har ansvar for, og mange er inne i tunge omstillingsprosesser. Dette synes derfor ikke som et fornuftig tidspunkt å overføre et nytt ansvarsområde til kommunene på.